

MATERIEEL EN AANKOPEN :

Gewone werkplaatsen :

* Antwerpen-Noord (wagens), * Hasselt (wagens),
 * Ronet (wagens), * Antwerpen-Dam (wagens), Centra-
 drale drukkerij, Oostende (elektrische tractie), Voroux
 (wagens), Schaarbeek (rijtuigen) en Schaarbeek
 (elektrische tractie).

Locomotievendepots en garages:

* Hasselt, * Monceau, * Stockem, * Saint-Ghislain,
 * Dendermonde, * Sint-Niklaas, * Montzen, * Merel-
 beke, * Kinkempois, * Leuven, * Antwerpen (garage),
 * Aarschot, Doornik, Landen en Gouvy.

BAAN :

Het arrondissement B * Brussel (1'), de * Betonwerf
 Roeselare, de arrondissementen B * Verviers (3'), * Leu-
 ven, * Hasselt, * Luik (2'), * Mechelen, Gent (2'), Brussel
 (3'), Doornik, Haine-Saint-Pierre, Brussel (2'), Bergen,
 Antwerpen (2') en Brugge (4') ;

De brigades IPV van de groepen * Charleroi, * Ant-
 werpen, * Hasselt, Gent en Luik.

ELEKTRICITEIT EN SEININRICHTING :

Groepen (al de brigades en arrondissementen E.S.) :
 * Charleroi, * Gent, * Antwerpen en * Hasselt.

Op reis met extra-verlof

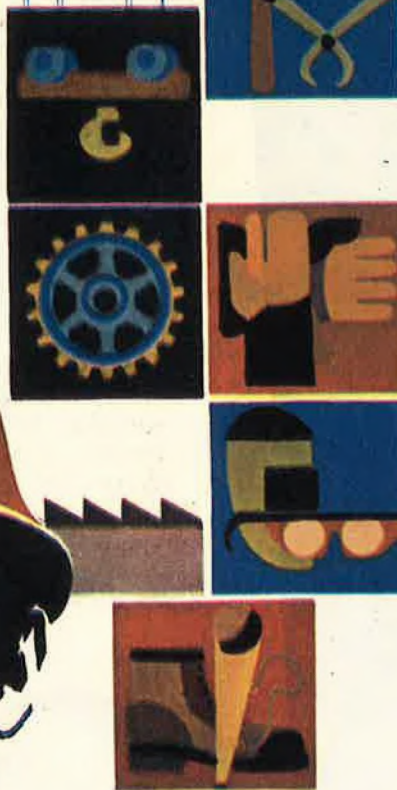
Negentig bedienden zullen deelnemen aan een prach-
 tige studie- en ontspanningsreis in het buitenland. Zij
 zullen, bij loting, aangeduid worden in de werketzels
 die, in 1963, een bijzondere inspanning hebben gedaan
 op het gebied van de voorkoming der ongevallen. Die
 werketzels werden hierboven met een * gemerkt. Hier-
 aan dient de C.W. Salzannes (M.A.) te worden toegevoegd.

Werkklederen en antisliptoestellen

5 000 werkklederen en 3 000 antisliptoestellen zullen,
 bij loting, worden toegekend aan de werkkleden uit alle
 zetels die aan de Veiligheidswedstrijd 1963 hebben
 deelgenomen.

voorkoming van ongevallen '63

10
jaar

P. Theys, A.G.N.

6 mei was een heuglijke dag voor de spoormannen, een plechtige dag, een dag vol trots. In de grote zaal van het Paleis voor Schone Kunsten van de hoofdstad, begroetten de jubeltonen van het concertorgel, op meesterlijke wijze bespeeld door de h. Ch. Hens, professor aan het Koninklijk Conservatorium van Brussel, de leden van de Nationale Paritaire Commissie en van het Nationaal Comité der Sociale Werken, de voorzitters en de afgevaardigden van de Comités en Diensten voor Veiligheid en de afgevaardigden van de werketels die zich in de vei-

ligheids campagne van 1963 onderscheiden hebben.

De spoormannen vierden de merkwaaardige resultaten die zij, in hun strijd tegen de ongevallen sedert tien jaar hebben behaald. Op weg naar het Paleis voor Schone Kunsten werden ze begeleid door de Fanfares van Brussel, Mechelen en Salzannes.

De vergadering werd voorgezeten door de hh. Bertrand, Minister van Verkeerswezen, en Servais, Minister van Tewerkstelling en Arbeid, omringd door de Beheerders-afgevaardigden van het personeel, M. De Vos,

Directeur-Generaal, en de hh. Directeurs.

Het muzikaal gedeelte van het programma werd verzorgd door het Nationaal Orkest van de Belgische Spoormannen, onder leiding van de h. G. Wellens en door het koor « Les Chanteurs du Rail » van Namen, onder leiding van de h. J. Denison, met de talentvolle medewerking van de dames Francine Nullens, pianiste, en Jo Leemans, zangeres, de hh. A. De Moerlose, cello, en F. Van der Heyden, tenor.

Mej. M.-Chr. Steenlant, « spoorhostes », presenteerde de verschillende delen van het programma die, alle, geestdriftig werden toegeluicht.

Tijdens de academische zitting hielden de hh. Ministers en de h. Directeur-Generaal de toespraken waarvan wij elders lange uittreksels publiceren.

Na een intermezzo van orgelmuziek, werd overgegaan tot de uitreiking van de onderscheidingen en de beloningen aan de winnaars van de veiligheidswedstrijd 1963, georganiseerd door onze Sociale Werken (zie *Het Spoor* van mei) en aan de laureaten van de tweede veiligheidswedstrijd der exploitatie die door de Algemene Directie werd op touw gezet (zie het artikel op blz. 27).

Toespraak van M. De Vos, Directeur-Generaal

Ik ben ongetwijfeld de tolk van alle spoor mannen wanneer ik aan de Heren Ministers zeg hoezeer hun aanwezigheid op deze plechtigheid ons verheugt en met trots vervult. Deze dubbele aanwezigheid toont aan dat de hh. Ministers onze inspanningen ten zeerste waarderen, en wij danken hen dan ook oprecht voor die blijc welke voor ons een kostbare aanmoediging is.

U, buitenlandse collega's, die op deze heerlijke dag in ons midden wilde vertoeven, heet ik hartelijk welkom. Uwe aanwezigheid bewijst ons dat u onze bekommerning deelt.

Mijn oprechte dank gaat ook naar alle aanwezige vrienden, vertegenwoordigers van de personeelsorganisaties, voorzitters en leden van de veiligheidscomités en veiligheidsdiensten, leden van de grote spoorwegfamilie, wier hoedanigheid en aantal getuigen van de belangrijkheid die de bescherming van de gezondheid en van het leven van de arbeider in de moderne wereld inneemt.

Zo begon de campagne.

De geschiedenis wordt uur na uur, dag aan dag, jaar na jaar geweven, maar het bijzonder belang van sommige datums treedt slechts na verloop van een zekere tijd aan 't licht. Pas nu beginnen wij er ons rekenschap van te geven hoezeer zij gelijk hadden die, vóór tien jaar, vrouwen stelden in de doelmatigheid van een voorkomingscampagne van ongevallen. Na een decennium kunnen wij er ons rekenschap van geven dat 1954, in de geschiedenis van onze onderneming, de dageraad intuidt van een nieuwe geestesgesteldheid, een nieuwe collectieve bewustwording. Bij het overschouwen van onze sociale evolutie hebben wij vandaag het gevoel dat wat er na 1954 komt in een zeker opzicht grondig verschilt van wat eraan voorafging.

Te allen tijde hebben de leiders van onze spoorwegen zich ingespannen om de

werkongevallen te voorkomen. Dank zij de maatregelen die zij troffen, waren er in 1940, per jaar, niet meer dan 6.000 ongevallen.

De grote beroering die daarop volgde zou, op dat gebied zoals op vele andere, de moeizaam verworven resultaten te niet doen, en in 1947 was het aantal slachtoffers verdubbeld.

Tijdens de periode van heropbouw en aanpassing van ons net aan de naoorlogse economie, kon deze vermeerdering niet worden opgevangen, maar nam ze, integendeel, vanaf 1950, nog grotere afmetingen aan.

Het was de hoogste tijd om in te grijpen.

In 1953 kwam dan de plotselinge kentering: men aanvaardde niet langer dat alleen de fataliteit aan de basis lag van het leed, de verminkingen, de arbeidsongeschiktheden en het verlies aan mensenslevens die uit de arbeidsongevallen voortsporen.

De nauwkeurige ontleding der ongevallen leidde ertoe hun meest voorkomende oorzaken aan het licht te brengen. Een studie van de technische middelen, van de gedragingen van de arbeidende mens en van de organisatie van het werk had het vastleggen van een reeks veiligheidsmaatregelen tot gevolg.

Vanaf de maand juni werd een proefneming gedaan in de belangrijkste werkplaatsen waar de risico's het grootst zijn.

Vóór het einde van het jaar werden bemoedigende resultaten geboekt: in de betrokken werkplaatsen alleen reeds daalde het aantal ongevallen tot 5.600, tegen 6.700 het vorig jaar, terwijl elders de toestand ongewijzigd bleef.

In 1954 werd de periode der proefnemingen voor goed afgesloten, de getroffen schikkingen werden algemeen toegepast, de veiligheidscampagne was gestart.

Wat al veranderingen in tien jaar!

De achtereenvolgens aangebrachte verbeteringen hebben onze organisatie tot een toonbeeld in haar soort gemaakt.

Wat we bereikten.

Het betreft hier een waar veiligheidsnet waarvan de draden, uitgaande van het brein van de organisatie, hun vertakkingen uitstrekken naar alle plaatsen waar de mens arbeidt.

Uitgewerkt in de loop van een tien jaar lange inspanning, heeft het bijgedragen tot de groei van die nieuwe, heilsame geest welke ik zoëven ter sprake bracht. De spoor mannen weigeren nog langer het ongeval te « ondergaan », zij kwamen in opstand tegen de fataliteit en zijn zich bewust geworden van het belang van een solidaire gedragslijn.

Twee lustrums verlieden sedert dit weldadige werk werd aangevat. Laten wij even stilstaan op het niveau dat we bereikt hebben en vandaar de afgelegde weg overschouwen.

In het afgelopen decennium ging er geen jaar voorbij zonder segebulletin; geen kwartaal zonder ontdekking door de technische diensten, meestergasten en werklieden van een nieuw beschermingsmiddel; geen maand zonder verbetering door de geneeskundige arbeidsinspectie van de individuele bescherming; geen week zonder opbouwend voorstel van een veiligheidsdienst of -comité; geen dag zonder dat een twijfelaar door zijn omgeving voor het gemeenschappelijk belang gewonnen werd.

En wat is nu het resultaat van dat alles?

Van 1953 tot 1963 daalde het aantal ongevallen op de plaats van het werk met 84 %. Een dergelijk succes overtreft onze meest optimistische verwachtingen.

Gedurende dezelfde periode verminderde het aantal ongevallen, overkomen aan spoor mannen op de weg naar en van het werk, met meer dan 25 % en dit ondanks het feit dat het wegverkeer over 't geheel steeds maar moorddadiger werd: kan men een doorslaander bewijs vinden van de nieuwe geestesgesteldheid waarvan niet alleen het beroepsleven, doch tevens de algemene gedraging van

Enkele vertegenwoordigers uit werketzels, laureaten van de wedstrijd...

de spoorman doordrongen is? Hoe lonend was onze vrijwillig aanvaarde tucht! En wat een voorbeeld voor de gemeenschap die door de groeiende onveiligheid van de weg beangst wordt!

Al de voorkomen ongevallen, al de uitgespaarde dagen arbeidsongeschiktheid — hun aantal daalde met 60 % — hebben onze sociale werken ontlast van een uitgave van verschillende miljoenen, die zij o.a. hebben kunnen besteden aan de uitbreiding van een ruimere vakantiegelegenheid voor uw kinderen: naast de bescherming van de gezondheid, ja zelfs van het leven van de vader, kon er aldus nog een andere weldaad voor het gezin bekomen worden. Dat is, naar mijn gevoelen althans, een uitzonderlijk gunstige balans.

Wat ons nu wacht.

Indien het, bij deze tiende verjaardag, paste het uitgangspunt van de campagne en de wijze waarop ze gevoerd werd in herinnering te brengen, dan is het al even belangrijk nauwkeurig te bepalen welke nieuwe plichten zich opdringen aan onze beproefde volharding en aan onze verbeelding, die niet door de bekomen resultaten mogen misleid worden.

Een rijk verleden kan men het best trouw blijven door het op waardige wijze voort te zetten.

Op zijn lauweren rusten, twijfelen of men wellicht beter kon, is zich gewonnen geven; zo'n gedragslijn is een spoorman onwaardig.

Laten wij ons vastberaden in de plaats stellen van de jongeren: voor hen is het verleden voor goed voorbij, het enige wat nog telt, is het heden met zijn onvolmaaktheden en de toekomst die dit heden moet verbeteren. Wij, de ouderen, hebben ons een wijle kunnen verheugen over de vooruitgang die wij bewerkten en beleefden. Maar de jeugd heeft dat beginstadium niet gekend en ze zou niet begrijpen dat we ons erin blijven vermeien terwijl er nog steeds ongevallen te betreuren zijn en de onveiligheid een reële vijand blijft.

In de geschiedenis van de voorkoming heeft men eerst de vrouwen en de kinderen aan de zwaarste risico's onttrokken. Daarna heeft men de arbeider in een werkmilieu geplaatst dat heel wat veiliger en hygiënischer was, men heeft sommige risico's verwijderd, andere verminderd, men heeft andere machines gebouwd,

men heeft een beroep gedaan op de medewerking van allen, van de psycholoog van de arbeider tot de echtgenote, reglementen en wetten uitgevaardigd. Kortom, men heeft de arbeider omringd met een net van voorkomingsmiddelen, voorschriften, raadgevingen en zorgen, dat het « uitwendige » luik van de voorkoming uitmaakt.

Dit uitstekend werk moet natuurlijk voortgezet worden...

Een deel van de veiligheid berust dienstengevolge op een inwendige factor, de waakzaamheid van de mens zelf, de enige drijfveer van zijn bewegingen.

De eerste tien jaren van onze campagne waren grotendeels gebaseerd op een vrees aanjagende opvoeding: « Laten we die of die onvoorzichtigheid niet begaan, riepen onze aanplakbiljetten ons toe, omdat deze of die noodlottige gevolgen ertuit zouden kunnen voortspruiten! »

Ik vraag me af of het ogenblik niet gekomen is om dat voorbereidend stadium voorbij te streven en een meer humanistische opvoeding aan te vatten die veeleer de nadruk legt op de « positieve » bewegingen die we allen hebben om op een meer zelfbewuste wijze te leven.

Het is een feit dat we nog beter kunnen en dat onze mogelijkheden om ons te overtreffen nooit zijn uitgeput.

Dit besef moet ons dwingend aansporen om steeds meer verheven doelstellingen na te streven, iets wat naar mijn overtuiging onbetwistbaar in het bereik ligt van de grote corporatie van spoor mannen, zoals het succes van hun vroegere actie en de beloften die ze inhoudt ten volle bewijzen.

Hoe de campagne geleid wordt

Op het stuk van de organisatie :

- Het centraal bureau voor studie en documentatie coördineert de campagne ;
- Het interdirectiecomité heeft het « Algemeen Reglement voor de Veiligheid en de Hygiëne van het Werk » opgesteld en houdt het bij ;
- De regionale comités en veiligheidsdiensten van de belangrijke werketzels treden ter plaatse op ;
- De reizende controledienst waakt over de toepassing van de voorschriften betreffende de veiligheid en de hygiëne.

Op het stuk van voorlichting, opleiding en propaganda :

- Eigen veiligheidsboekje voor elke categorie van personeel ;
- Veiligheidsconferenties in de werketzels ;
- Individuele veiligheidskaartjes ;
- Maandelijks bulletin ten behoeve van de veiligheidsorganen en onmiddellijke chefs ;
- Opleiding van hulpverleners ;
- Onderlinge informatie op het niveau van de veiligheidscomités ;
- Organiseren van veertiendaagsen met een bijzonder doel : orde en zindelijkheid, rangeerdienst, ambachtsteden, baanwerken en, vanaf dit jaar, veertiendaagsen voor de veiligheid op internationaal gebied ;
- Propaganda door aanplakbiljetten en in « Het Spoor » ;
- Jaarlijkse veiligheidswedstrijd waaraan onderscheidingen en beloningen verbonden zijn.

Op het stuk van de techniek en de beschermingsmiddelen :

- Opvatting en organisatie van de werksplaatsen ;
- Beschermingstoestellen op de werktuigmachines ;
- Verbetering van het gereedschap en van het gebruik ervan ;
- Individuele bescherming door een rationele arbeidskleding.

TOESPRAAK VAN M. SERVAIS

Minister van Tewerkstelling en Arbeid

vidualiseren, zodat ieder werknemer zich erbij betrokken voelt.

Het is een model en een voorbeeld voor al degenen die, in welke hoedanigheid ook, verantwoordelijkheid dragen voor het leven en de veiligheid der werknemers.

Evenals mijn collega, de h. Bertrand, ben ik er vast van overtuigd dat de taak tot voorkoming van ongevallen, waaraan U zich sinds 10 jaar wijdt en die uiteraard zo menselijk is, onverpoosd zal voortgezet worden met het oog op nog betere resultaten.

Die actie zal natuurlijk nieuwe inspanningen vergen. Ik twijfel er niet aan dat ieder van u zich daarvan bewust is en bereid om ze te aanvaarden.

Tijdens de komende jaren, zal deze voorkomingscampagne nog moeten uitgebreid worden, ten einde het aantal ongevallen te beperken niet enkel op de werkplaats, doch ook en vooral op de weg naar en van het werk.

Want daar hapert het...

Verheugend is dat uwe preventieve activiteit niet is beperkt tot de werkplaatsen, doch ook gericht is op de bescherming van het personeel op de weg naar en van het werk. Deze bekommerning van de N.M.B.S. stemt overeen met die van de Regering. De grootscheepse actie die zij voeren zal, is nodig en eist spoed. Is het voldoende:

bekend dat, in 1963, 1.203 weggebruikers ter plaatse zijn gedood? Zulks betekent een gemiddelde van nagenoeg 4 doden per dag.

Velen van onze landgenoten beginnen nu, helaas, die drama's op de weg als een gewoon alledaags, bijna onbelangrijk voorval te beschouwen. Dat is een waar misprijzen van het recht op leven, dat nochtans het eerste recht van de mens is. Elk van onze landgenoten moet zich bewust worden van de noodzakelijkheid om in zijn omgeving de zin van de eerbied voor het leven, die blijkbaar dreigt te verdwijnen, te herstellen.

Voor het verwekken van die bewustwording, weet ik dat kan worden gerekend op alle spoorwegarbeiders. Daarom aarzel ik niet op hen een beroep te doen opdat zij zouden bijdragen tot het welslagen van de campagne die door Minister Bertrand met het oog op meer veiligheid op de weg wordt georganiseerd.

Graag maak ik van deze plichtigheid gebruik om openlijk hulde te brengen aan de h. Directeur-Generaal De Vos en aan zijn onmiddellijke medewerkers, aan de leden van de veiligheidscomités en aan alle spoorwegarbeiders voor hun onverdroten inspanningen en doelmatige medewerking om de geest van voorkoming en veiligheid bij de N.M.B.S. te ontwikkelen.

Enkele onder de personaliteiten die de optocht der fantares van Brussel, Mechelen en Salzinnes bijwoonden.

Het is mij bijzonder aangenaam deel te nemen aan deze plichtigheid, georganiseerd ter ere van de spoorwegarbeiders, laureaten van de Veiligheidswedstrijd. Dit jaar valt zij immers samen met de 10^e verjaaring van het op touw zetten van een campagne ter voorkoming van de arbeidsongevallen, die op buitengewoon schitterende resultaten kan bogen. In dit opzicht is het door de N.M.B.S. gepubliceerde jaarverslag veelzeggend. Inderdaad, zien wij daarin niet dat het aantal ongevallen, die bij de Nationale Maatschappij zijn voorgekomen, in tien jaar verminderd is met 84 % en het aantal dagen arbeidsongeschiktheid met 60 %?

Dat is een prachtige en bemoedigende balans.

De Minister van Tewerkstelling en Arbeid, die verantwoordelijk is voor de veiligheid van de werknemers in verschillende sectoren van 's lands bedrijfsleven, kan zich enkel verheugen over de resultaten die u hebt bereikt.

Het trots feliciteert hij vandaag de promotors van deze voorkomingscampagne en de bewerkers van haar succes.

Hij is gelukkig te kunnen wijzen op de verdiensten der laureaten van de Veiligheidswedstrijd 1963 en hun hier de waardering en de erkentelijkheid van de natie te betuigen voor de wijze waarop zij zich van hun opdracht hebben gekweten.

Te allen tijde is de veiligheid ongetwijfeld een van de oogmerken der spoorwegarbeiders geweest, zodat het spoor altijd het veiligste vervoermiddel was en nog blijft. Dank zij de volhardende actie van allen, heeft het begrip « veiligheid » thans bij de Nationale Maatschappij een primordiale waarde verworven, want het wordt er op bewuste en actieve wijze toegepast. Een dergelijk welslagen was slechts mogelijk door de gestadige medewerking van alle spoorwegarbeiders, zonder onderscheid van graad of functie, aan de gemeenschappelijke taak betreffende de voorkoming. Dit succes was vooral mogelijk omdat U zich hebt ingespannen om uw preventieve actie in zekere zin te indi-

Toespraak van M. Bertrand Minister van Verkeerswezen

Met bijzonder genoegen heb ik aanvaard ongetuigd aanwezig te zijn op de plechtigheid die de N.M.B.S. telken jare ter ere van de laureaten van de veiligheids-wedstrijd organiseert. Dat genoegen wordt nog gesterkt door het feit dat het eerste decennium van de campagne ter voorkoming van arbeidsongevallen kan bogen op schitterende resultaten waarvan het jaarlijks verslag een verheugend beeld geeft.

Uiteraard is het complex en veelomvattend spoorwegbedrijf nauw met het begrip veiligheid verbonden. Toch is een dergelijk begrip niet voldoende op zich zelf. Het verwerft slechts dan positieve waarde en betekenis wanneer het bewust en actief beleefd wordt. Het is juist dat wat de spoorweg zich tot eigen overtuiging en doelstelling heeft gemaakt.

Zo komt het dat onze spoorwegen er terecht trots mogen op gaan dat zij steeds het bij uitstek veilige verkeersmiddel zijn geweest. Zo'n resultaat is niet alleen te danken aan de onverminderde inspanningen van de leidende ambtenaren en instanties. Het kon maar ten volle worden verworven door de bestendige en begrijpende medewerking van de spoorman zelf, op de plaats en in het kader van de hem opgedragen taak.

Van oudsher is aldus een traditie gevestigd die van generatie op generatie tot ons is gekomen en die niet genoeg naar waarde kan geschat worden in een tijd die zo jachtig is geworden dat op velerlei gebied de essentiële voorwaarden van voorzichtigheid en bedachtzaamheid wel eens veronachtzaamd worden.

Maar het strekt de Belgische spoorman evenzeer tot eer dat hij ook tot de eersten behoorde die systematisch het probleem van de persoonlijke veiligheid op het werk ter hand hebben genomen.

Dat de vaste wil daartoe aanwezig was en nog is blijkt duidelijk uit de bekomen resultaten die zelfs over onze grenzen bekend zijn en tot voorbeeld worden gesteld.

Voorcoming van ongevallen ten dienste van de mensheid : voor ons betekent dat vandaag dat, met enthousiasme en volharding, gedurende 10 jaar, over het uitgestrekte spoorwegdomein, in de stations en werkplaatsen, langs de baan en op de werven, gestreefd werd naar daadwerkelijke en optimale verwezenlijking van een doel waarvan de mens zelf als het ware de inzet is. Het is werkelijk verheugend te mogen vaststellen dat, in het veeleisende beroep van spoorman, de eerbied voor de menselijke persoon en de daarmee verband houdende zorg voor de beveiliging van mensenlevens zo sterk op de voorgrond treden.

Op de drempel van het derde lustrium, moge ik de stellige overtuiging uitspreken dat deze, in wezen zo menselijke taak zal voortgezet worden met het oog op nog betere resultaten. Maar zulks vergt meteen nieuwe inspanningen die, om ten volle te slagen, moeten steunen op wilskracht die uitgroeit boven aanvankelijke moeilijkheden of tegenslag.

De organisatoren van de preventieve actie beseffen dit en ongetwijfeld is elke spoorman zich daarvan ook bewust.

Gedragen door zulke betrachtingen moet deze campagne het in haar verdere ontwikkeling mogelijk maken het aantal ongevallen nog te verminderen, niet alleen op het werk zelf, maar vooral op de weg naar en van het werk.

Ik ben getroffen geweest — en U zult het mij zeker niet ten kwade duiden wanneer ik bij dit aspect van het probleem even blijf stilstaan — door het groot aantal ongevallen waarvan spoorwegmannen het slachtoffer zijn op de weg naar en van het werk, in verhouding tot het aantal ongevallen op de plaats zelf van het werk, namelijk 577 tegenover 1.242 in 1963. Dat maakt dat de ongevallen op de weg naar en van het werk bijna de helft zijn van deze op het werk zelf.

Dat de spoorweg zijn preventieve actie niet tot zijn eigen werkteerren beperkt, maar dat hij, in de mate van zijn mogelijkheden, niets onverlet laat om zijn personeel op de weg naar en van het werk te beschermen, strekt de organisatoren van de veiligheids-campagne ten eerste tot eer.

Ik heb daarvoor des te meer waardering omdat, vanaf begin mei tot einde september, een grootscheepse campagne zal gevoerd worden ter bestrijding van de verkeersongevallen, en dit volgens een plan dat door de diensten van het Ministerie van Verkeerswezen uitgewerkt en uitgevoerd wordt in nauwe samenwerking met het Ministerie van Openbare Werken, de Rijkswacht, Via Secura, Radio en Televisie, de geschreven pers en tal van andere organismen.

Ten aanzien van mijn bezorgdheid om de veiligheid van de weg te verzekeren, zult U nog beter begrijpen waarom ik mij onvoorwaardelijk aansluit bij alle initiatieven die op dat gebied door de N.M.B.S. genomen worden, zoals het verplicht dragen van een schuthelm voor spoorwegmannen die zich per motorfiets naar hun

werkzetel begeven. Overigens is de verplichting een schuthelm te dragen reeds principieel neergeschreven in de wegcode en zal de effectieve datum van toepassing voor alle weggebruikers eerlang vastgesteld worden.

In het kader van de grootscheepse actie, ingezet voor meer veiligheid op de weg, durf ik een speciaal beroep doen op de spoormannen — die beter dan wie ook weten wat veiligheid voor de gemeenschap betekent — om, elk afzonderlijk, het hunne tot het welslagen van die actie bij te dragen.

Ik begrijp ten volle de voldoening en de trots van de h. Directeur-Generaal wanneer hij in zijn voorwoord tot het jaarlijks verslag zegt dat, na een periode van zoeken en tasten, de organisatie van de voorkoming van ongevallen, geleid heeft tot de succesrijke oplossing van een aanzienlijk aantal knellende veiligheidsproblemen.

Van ganser harte sluit ik mij aan bij de wens en de hoop die de h. De Vos bij die gelegenheid uitdrukt : de bemoedigende resultaten moeten een stimulans zijn om met enthousiasme en vertrouwen te volharden.

Graag maak ik van deze plechtige manifestatie gebruik om openlijk hulde te brengen aan de h. Directeur-Generaal en aan zijn onmiddellijke medewerkers, aan de veiligheidscomités en aan de veiligheidsdiensten, aan de chefs van alle rang en aan de arbeiders van het spoor, voor hun onverdroten inspanning en doelmatige medewerking om elk nuttig initiatief ter zake te doen groeien en rijpen tot schitterende resultaten.

Mijn laatste woord kan, tot besluit, niet beter worden geformuleerd dan met de wijze raad die vooraan in de brochure te lezen staat : « Zelden is een taak zo belangrijk, zelden een dienst zo dringend, dat wij niet de tijd kunnen nemen om ons werk veilig te volbrengen ! »

Het is in die geest dat ik u allen volharding en volledig succes toewens !

De hh. Ministers, de Beheerders-afgevaardigden van het personeel en de Directeurs feliciteerden ieder op hun beurt de laureaten.

Veiligheid der exploitatie

Buiten de veiligheidswedstrijd die door onze Sociale Werken georganiseerd wordt, bestaat er sedert twee jaar een veiligheidswedstrijd der exploitatie, op touw gezet door de Algemene Directie, om de strijd te steunen tegen de botsingen en de ontsporingen, ongevallen die soms slachtoffers maken, de publieke opinie vaak in beroering brengen en altijd materiële schade veroorzaken. Zonder daarom de hoofdsporen te verwaarlozen, waar het aantal ongevallen uiterst zeldzaam is, strekt het actieterrein zich uit tot de zijlijnen van negenenvijftig instellingen. Meer dan 10.000 bedienden van E., M.A. en E.S. waren hierbij betrokken.

Zeven instellingen hebben de « Vlag van de Veiligheid der Exploitatie » ontvangen : de stations Antwerpen-Centraal, Gent-Zeehaven, 's Gravenbrakel, Ronet en Namen, de locomotievendepots Hasselt en Latour.

Zavenentwintig bedienden mogen naar Oostenrijk reizen ; ze zullen bij loting aangeduid worden in de best gerangschikte instellingen ; dit zijn, naast de reeds geciteerde : de stations Antwerpen-Noord, Brussel T.T., Leuven, Athus, Doornik, de locomotievendepots Kinkempois, Ronet en Stockem.

Andere instellingen hebben zich eveneens door noemenswaardige inspanningen onderscheiden : de stations Haine-St.-Pierre, Muizen, Charleroi-Zuid en Ant, het locomotievendepot Haine-St.-Pierre.

Laten we allen feliciteren die zich inzetten voor de bescherming van de fysieke integriteit van hun collega's en van de reizigers alsmede voor de goede faam van het spoor en zijn personeel !